

Torrt och trist om rockens drottning

BOK

Horses

Philip Shaw

Lidelöws förlag

Patti Smith har i över 40 år varit en egensinnig och avslappnad artist i en rockvärld som ofta präglas av motsatsen. Hon kom till rocken från poesin, gränskor-sandet är hennes hem, hon har höga pretentioner och är helt avslappnad. Som en Bruno K Öijer, fast vänligt småpratande med publiken. Som en Springsteen med mycket vidare ramar.

I juli gjorde hon tre konserter i Stockholm. Scenen var liten, publiken nära, volymen låg, men upplevelsen var fullskalig. Nyss, på Svenska kyrkans scen på bokmässan i Göteborg pratade hon med KG Hammar om liv och litteratur, utifrån sin självbiografiska bok *M Train*. Sedan invigde hon sin fotoutställning på Kulturhuset i Stockholm.

Sverigeaktualiteten ökar ett

snäpp till när Philip Shaws *Horses* kommer på svenska. Den lånar namn från Patti Smiths 41 år gamla debutalbum, och biografiskt greppar den från Patti Smiths tidiga barndom fram till just det albumet.

HAN BÖRJAR i den befriande chock han, som konservativt kyrkligt fostrad pojke, fick av Patti Smiths perspektivvändor, där inget och allt var heligt. Han berättar om pojkflickan ur arbetarklassen, hennes röriga barndom, hennes uppgörelse med sin bakgrund som Jehovas vittne, det starkt religiösa språket som följer henne, graviditeter och hemlöshet, karriär och liv. Jag är där, vid scendebuten 1971, på fabriken i ungdomen. Philip Shaw är också där.

Men snart sticker han, lägger Patti Smiths konstnärskap och liv på analyssoffan, och tappar mig totalt. När analysobjektet kontrast undrar Shaw strängt om rockmusiken vill bli tagen på allvar – det vill säga analyseras litteraturvetenskapligt. Konsten ska avkodas, raster av Lacan och

Patti Smith porträtteras i en ny bok. Här samtalar hon med KG Hammar under den nyss avslutade bokmässan.

FOTO: FREDRIK SANDBERG/TT

» Det som kunde ha blivit berättelse och tankar blir en kapning, illa utförd dessutom.

Kristeva ska läggas över texterna, de arketyperiska symbolerna ska hittas (många fallosor blir det ...).

Här finns berättelsefragment och citat – ofta från Patti Smith själv – som ibland är sprakande dikt och brinnande myt. Shaw

skriver uppskattande att hon ”återställde ordets makt att bli kroppsligt, i trots mot hundra år av litterärt teoretiserande”. Och så baxar han själv ordet tillbaka, från kropp och extas.

ANALYSKAN behövas, och jag kunde nog uthärda det här, om inte Shaw visste så förtvivalt mycket. Han vet – utan att belägga det – vad Patti Smith känt, strävat efter, velat visa.

Jag tänker på när evangelieförfattare sabbar dramat med att följa upp en replik från Jesus, eller Pilatus, med ett ”detta sa han

för att ...”. Som om inte berättelsen talar för sig. I *Horses* återger Smith barndomsepisoder, varpå Shaw säger: ”med detta menar hon ...”.

Det som kunde ha blivit berättelse och tankar blir en kapning, illa utförd dessutom. I slutet av boken analyserar Shaw varje låt på *Horses*. Den som grubblar över låtarna kan ha den som uppslagsverk. Annars tycker jag nog att omslagsfotot på Patti Smith säger mer om hennes konst än Philip Shaws hela bok.

DAVID BERJLUND